

Verbijzonderde interne controleplan 2021

Inhoudsopgave

	Inhoudsopgave	2
1	Inleiding, scope en definities	3
2	Belangrijkste stakeholders	6
3	De bestuurlijke planning en besluitvorming	8
3.1	Vaststellen verbijzonderde interne controleplan	8
3.2	Vaststellen jaarrekening inclusief rechtmatigheidsverantwoording	8
4	De VIC-cyclus en VIC-risicomatrix	9
4.1	VIC-cyclus	9
4.2	VIC-risicomatrix	10
5	Aandachtsgebieden en bepaling scope	11
5.1	Waar gaan we onze capaciteit inzetten (scope onderwerpen)?	11
5.1.1	Scoping op basis van kwalitatieve criteria	11
5.1.2	Scoping op basis van kwantitatieve criteria	12
5.2	Wat gaan we doen (scope werkzaamheden)?	15
5.2.1	Samenvattend overzicht onderwerpen t.b.v. uitvoering	15
5.2.2	Opstellen van controleplannen per significant proces	16
5.2.3	Opzet & bestaan van interne processen (lijncontrole)	16
5.2.4	Werking van interne processen	16
5.2.5	Betrouwbaarheid lijstwerk (data)	16
5.2.6	Toepassen van data-analyses en proces-mining	16
5.2.7	Kennismemen eerdere bevindingen en aanbevelingen	17
5.2.8	Dossiervorming ten behoeve van college	17
5.2.9	Te hanteren toets criteria financiële rechtmatigheid	18
5.2.10	Te hanteren normen- en toetsingskader	18
5.2.11	Te hanteren rapporteringstolerantie richting Raad	18
5.2.12	AVG	18
5.2.13	Archiefwet	19
5.2.14	Beschikbare capaciteit	19
6	Toekomstparagraaf en relatie met ICS	20
7	Bijlage: Lasten begroting 2021	22
8	Bijlage: Baten begroting 2021	23
9	Bijlage: Financieel overzicht lasten 2021	24
10	Bijlage: Financieel overzicht baten 2021	25

1 Inleiding, scope en definities

NB: Op moment van schrijven van dit plan is de definitieve wetswijziging nog niet vastgesteld door de wetgever. Tegelijkertijd worden momenteel vanuit zowel de commissie BBV als de NBA, handreikingen geschreven. Deze zullen bij definitief worden, impact hebben op de inhoud van dit plan. Zodra stukken definitief zijn zullen ze worden meegenomen in de verdere aanscherpingen van dit plan en de uitvoering van werkzaamheden. Naar verwachting in het 1^e kwartaal van 2022.

Naar aanleiding van de voorstellen van de commissie Depla, in het rapport 'Vernieuwing van de begroting en verantwoording van gemeenten' legt met ingang van het verslagjaar 2022 het College van burgemeester en wethouders ("college") bij een gemeente in de jaarrekening verantwoording af over de rechtmatigheid.

De model tekst van de rechtmatigheidsverantwoording zoals gepubliceerd door de Commissie BBV in januari 2020 luidt als volgt:

Model van de rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders¹

In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het College van burgemeester en wethouders aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door de gemeenteraad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op XX XXX 202X vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de gemeenteraad bepaald en bedraagt x% (maximaal 3) van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € x.

Conclusie

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties (niet) rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen²:

-
-
-

In de paragraaf bedrijfsvoering heeft het college beschreven welke actie zij onderneemt om de afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Deze wetswijziging markeert allereerst de verantwoordelijkheid van het college voor de rechtmatigheid. Het is aan de Raad om de rechtmatigheidsverantwoording van het college te bediscussiëren en te beoordelen. Het is de verwachting dat van het (zelf) geven van een rechtmatigheidsverantwoording een kwaliteitsimpuls uitgaat op de interne processen en de beheersing. Het college dient immers te kunnen steunen op een adequaat functionerend

systeem van interne beheersing en -controle, om (primair) te waarborgen dat de gemeente bij alle (financiële) beheershandelingen en transacties de wet- en regelgeving naleeft.

Dit systeem zal tevens van belang zijn bij het opstellen van een overzicht van afwijkingen van rechtmatigheid.

Tevens is de verwachting dat er meer vooruit gekeken zal worden naar het oplossen van onrechtmatigheden omdat het college ook beheersmaatregelen moet formuleren. Wat gaat het college doen om bestaande onrechtmatigheden op te heffen of nieuwe onrechtmatigheden te voorkomen? Ook dit laatste kan een gespreksonderwerp zijn tussen Raad en college. Hierbij is het van belang dat het voltallige college verantwoordelijk is (zich verantwoordelijk voelt) voor het afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording. De wethouder van financiën vervult hierin een coördinerende rol binnen het college, maar de fouten en/of onduidelijkheden kunnen betrekking hebben op het brede beleidsterrein van de gehele gemeente.

De accountant geeft een getrouwheidsoordeel af over de jaarrekening, waarvan de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel uitmaakt. Het huidige afzonderlijke rechtmatigheidsoordeel in de controleverklaring van de accountant komt daarmee te vervallen

Op hoofdlijnen zijn de voornaamste gevolgen van de rechtmatigheidsverantwoording voor de gemeente Eindhoven:

- Het college treedt in overleg met de raad over het te hanteren normenkader en de te hanteren controle-en rapporteringstoleranties en de verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording. Het college legt hierover verantwoording af aan de Raad via de jaarrekening.
- Het college doet een gefundeerde uitspraak inzake de financiële rechtmatigheid en neemt deze expliciet op in de jaarrekening.
- Om een gefundeerde uitspraak te kunnen doen richting de Raad dienen de bevindingen met feiten te worden onderbouwd.
- Ter onderbouwing voor deze gefundeerde uitspraak identificeert de organisatie de belangrijkste rechtmatigheidsrisico's en bijbehorende beheersmaatregelen en neemt deze op in een verbijzonderde intern controleplan (CC VIC plan).
- De uitvoering van het CC VIC plan leidt tot bevindingen die worden gerapporteerd aan het college en vormt de basis voor de af te geven verantwoording in de jaarrekening. Het college benoemt expliciet de vervolgacties om bevindingen op te volgen en in de toekomst te voorkomen in de paragraaf bedrijfsvoering van het jaarverslag .
- Lijnorganisatie is verantwoordelijk voor de interne beheersing van financiële rechtmatigheidsrisico's in primaire processen. Deze verantwoordelijkheid wijzigt niet als gevolg van de wetwijziging.
- CC/VIC is verantwoordelijk voor de onafhankelijke formele toetsingen op financiële rechtmatigheid en de formele rapportering hierover naar het college.

Doel van dit plan kan als volgt worden samengevat:

In stelling brengen van het college van B&W om de rechtmatigheidsverantwoording af te kunnen geven in de jaarrekening waarmee voldaan wordt aan wetgeving ter zake.

In de rechtmatigheidsverantwoording verklaart het College van burgemeester en wethouders expliciet dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties financieel rechtmatig tot stand zijn gekomen. Hierbij moet aangetekend worden dat voor veel posten in de jaarrekening het oordeel over de getrouwheid en de rechtmatigheid samenvallen, omdat ze beoordeeld worden op basis van een criterium dat voor beide aspecten gelijklopend is. Daar waar het de getrouwheid betreft valt dit nog steeds onder de verantwoordelijkheid van de controlerend accountant en is het onderdeel van de accountantsverklaring bij de jaarrekening. Daar waar het enkel de financiële rechtmatigheid betreft valt het expliciet onder de verantwoordingsplicht van het college. In de literatuur worden de onderstaande 9 criteria onderscheiden. Alleen voor de criteria 7, 8 en 9 geldt dat getrouwheid en rechtmatigheid niet samenvallen.

1. Calculatiecriterium
2. Valueringscriterium
3. Adresseringscriterium
4. Volledigheidscriterium
5. Aanvaardbaarheidscriterium
6. Leveringscriterium

Getrouwheid en Financiële Rechtmatigheid

-
7. Begrotingscriterium
 8. Voorwaardencriterium
 9. Misbruik & oneigenlijk gebruik criterium

Financiële Rechtmatigheid

Definities van de 9 criteria uit de literatuur:

1. Calculatiecriterium: de vastgestelde bedragen zijn juist vastgesteld en/of berekend.
2. Valueringscriterium: het tijdstip van de betalingen en de verplichtingen is juist.
3. Adresseringscriterium: de betaling is gedaan aan de juiste persoon of organisatie.
4. Volledigheidscriterium: alle te verantwoorden opbrengsten zijn verantwoord.
5. Aanvaardbaarheidscriterium: de financiële beheers handeling past binnen de gestelde kaders.
6. Leveringscriterium: de geleverde goederen of diensten zijn juist.
7. Begrotingscriterium: de financiële beheers handeling past binnen de vastgestelde begroting.
8. Voorwaardencriterium: de financiële beheers handeling voldoet aan de geldende regelgeving. Recht (volgens de geldende voorwaarden of afspraken), Hoogte (volgens de juiste prijs of tarief) en Duur (binnen de gestelde termijn of tijdstip
9. Misbruik & oneigenlijk gebruik criterium: Het beleid op het gebied van misbruik en oneigenlijk gebruik is nagevolgd.

De werkzaamheden van CC/ VIC zullen zich richten op bovenstaande 9 criteria, aangezien alle criteria de financiële rechtmatigheid raken en van belang zijn voor de verhoging van de kwaliteit van de interne beheersing. Hierover rapporteert CC/VIC aan Sectorhoofden, DR en College.

Rapportering richting Raad is nieuw als gevolg van de wetwijziging en zal plaatsvinden op de drie criteria zoals voorgeschreven in de model tekst van de Commissie BBV (Begrotingscriterium, Voorwaardencriterium en Misbruik & oneigenlijk gebruik criterium).

2 Belangrijkste stakeholders

Binnen het kader van dit plan onderkennen we de volgende stakeholders en hun rollen en verantwoordelijkheden.

Wie	Rol/verantwoordelijkheid
Raad/ Audit commissie	Kaderstellende en controlerende rol, opdrachtgever van de externe accountant en toezichthouder college van B&W.
College van B&W	Verantwoordelijk voor het afgeven van een specifieke verklaring inzake financiële rechtmatigheid in de jaarrekening en het expliciet benoemen van verbeteracties om opvolging te geven aan bevindingen om deze in de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen.
DR	Verantwoordelijk voor de overall sturing & beheersing van de organisatie
Sectorhoofden/Lijn	Verantwoordelijk voor de kwaliteit van de interne beheersing in primaire processen en sturing & beheersing in sectoren.
Concerncontroller CC/VIC	Verantwoordelijk voor de planning en uitvoering van de verbijzonderde interne controle op de interne beheersing in primaire processen (in stelling brengen college van B&W)
Externe Accountant	Verantwoordelijk voor de accountantscontrole op de jaarrekening inclusief een getrouwheidsoordeel op de rechtmatigheidsverantwoording van het college.

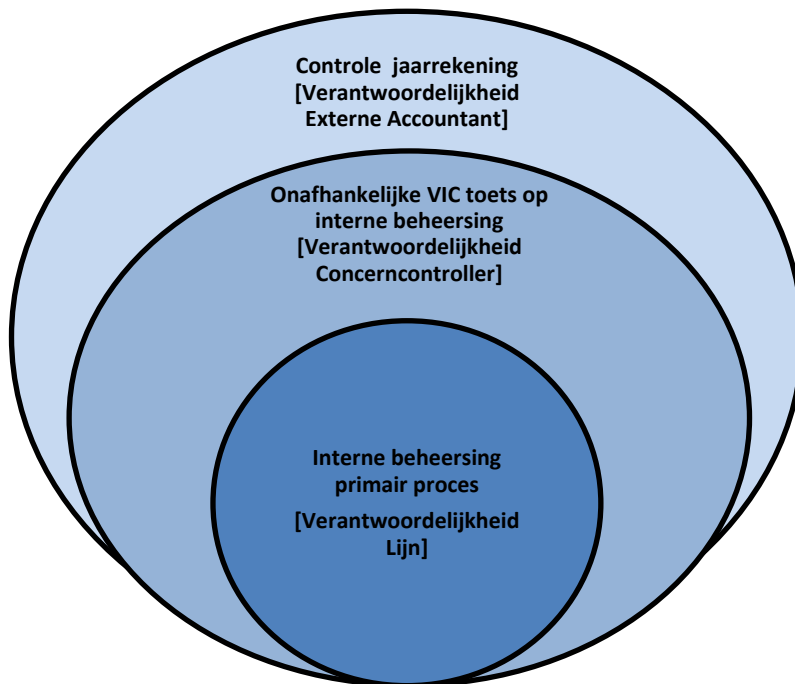
Raad/Auditcommissie: Alle activiteiten m.b.t. kaderstelling en beoordeling van de rechtmatigheidsverantwoording afgegeven door het college van B&W

College van B&W: Alle activiteiten m.b.t. het kunnen afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording.

DR/SH/Lijnorganisatie: Alle activiteiten en controles die onder verantwoordelijkheid van een DR lid of sectorhoofd bijdragen aan de interne beheersing van primaire processen.

Concerncontroller - CC/VIC: Alle activiteiten die onder verantwoordelijkheid van de concerncontroller bijdragen aan een concernbrede onafhankelijke toetsing op de interne beheersing van primaire processen. Activiteiten bestaan voornamelijk uit het uitvoeren van audits op de financiële rechtmatigheid, het vormen van een objectief oordeel en het rapporteren bevindingen en adviezen.

Externe accountant: Alle activiteiten die onder verantwoordelijkheid van de accountant worden uitgevoerd en die gericht zijn op het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening.

Daarnaast onderkennen we de volgende samenwerkingsverbanden tussen de belangrijkste stakeholders:

Samenwerking met lijnorganisatie

Om dit controleplan uit te kunnen voeren is een goede samenwerking tussen CC-VIC en lijnorganisatie van kritiek belang. Gestructureerde informatie- en kennisdeling is hierbij een kritische succesfactor. Om hier invulling aan te geven zullen bestaande samenwerkingsverbanden tussen lijnorganisatie en CC-VIC verder worden uitgebouwd en onderhouden. Samen optrekken zal de kans voor een succesvolle implementatie van dit plan vergroten en de financiële beheersing van de organisatie verbeteren en beter zichtbaar maken.

Samenwerking met externe accountant

De werkzaamheden in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording zijn onlosmakelijk verbonden met de accountantscontrole op de jaarrekening. Derhalve is samenwerking met de externe accountant een kritische succesfactor om de werkzaamheden op een zo efficiënte en effectief mogelijke manier uit te kunnen voeren. Zowel voor de organisatie als voor de accountant kan bij een slimme samenwerking de belasting voor organisatie worden geminimaliseerd. In planning en uitvoering van werkzaamheden zal derhalve nauw worden samengewerkt met de externe accountant.

Samenwerking in B5 verband

Er is een overlegtafel met Tilburg, Breda, Den-Bosch en Helmond (B5 tafel) voor kennisdeling en doorontwikkeling.

3 De bestuurlijke planning en besluitvorming

De inwerkingtreding van de wet leidt tot politiek bestuurlijke besluitvorming en verantwoording tussen college en raad. Deze sluit zoveel als mogelijk aan bij de bestaande planning & control cyclus van de gemeente Eindhoven.

Aangezien de rechtmatigheidsverantwoording onlosmakelijk verbonden is met de gemeentelijke jaarrekening en de accountantscontrole wordt de rechtmatigheidsverantwoording integraal opgenomen bij die betreffende bestuurlijke besluitvormingsdocumenten.

Op hoofdlijnen bestaan twee besluitvormingsmomenten:

1. Vaststellen normenkader rechtmatigheid (vaststellen kaders door raad)
2. Vaststellen jaarrekening inclusief rechtmatigheidsverantwoording (afleggen van verantwoording door college aan raad)

3.1 Vaststellen verbijzonderde interne controleplan

Jaarlijks wordt het normenkader rechtmatigheid door de raad vastgesteld. De raad stelt hiermee de kaders vast voor de uitvoering van de verbijzonderde interne controles en de daarbij behorende verantwoordingsgrens.

Op basis van dit kader wordt jaarlijks in het 2^e kwartaal van het betreffende kalenderjaar het verbijzonderde interne controle plan vastgesteld door de directieraad. De vaststelling van het verbijzonderde interne controleplan kan niet eerder dan het 2^e kwartaal in verband met de afronding van de verbijzonderde interne controles over het voorgaande jaar in het 1^e kwartaal.

Een voorbeeld: Het verbijzonderde interne controleplan voor 2021 wordt vastgesteld in het 2^e kwartaal 2021. Tijdens het 1^e kwartaal van 2021 loopt de uitvoering van het plan over het jaar 2020. Daarmee loopt afronding van een jaar altijd over het kalenderjaar heen. Grosso modo loopt de VIC cyclus over 2021 vanaf het 2^e kwartaal 2021 tot en met het 1^e kwartaal van 2022.

3.2 Vaststellen jaarrekening inclusief rechtmatigheidsverantwoording

Aangezien de rechtmatigheidsverantwoording een integraal onderdeel is van de jaarrekening en de accountantscontrole, sluit het afleggen van verantwoording over de financiële rechtmatigheid aan bij dit proces. In de jaarrekening legt het college verantwoording af aan de raad.

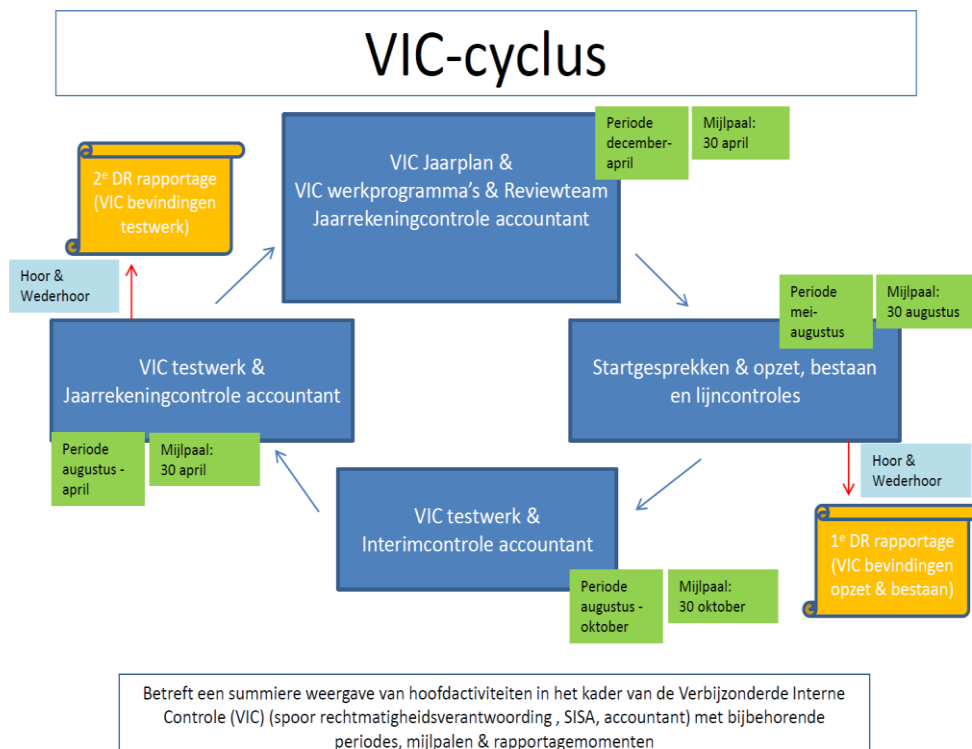
Na uitvoering van de verbijzonderde interne controles, wordt de verantwoording inclusief eventuele bevindingen opgenomen in de jaarrekening. Verder wordt eventueel aanvullende toelichting gegeven in de bedrijfsvoeringsparagraaf van de jaarrekening. Waarbij wordt ingegaan op hoe zal worden omgegaan met de opvolging van eventuele bevindingen. Met dit proces wordt getracht een bijdrage te leveren aan het actief verbeteren van de interne beheersing binnen de gemeentelijke bedrijfsvoering.

4 De VIC-cyclus en VIC-ricicomatrix

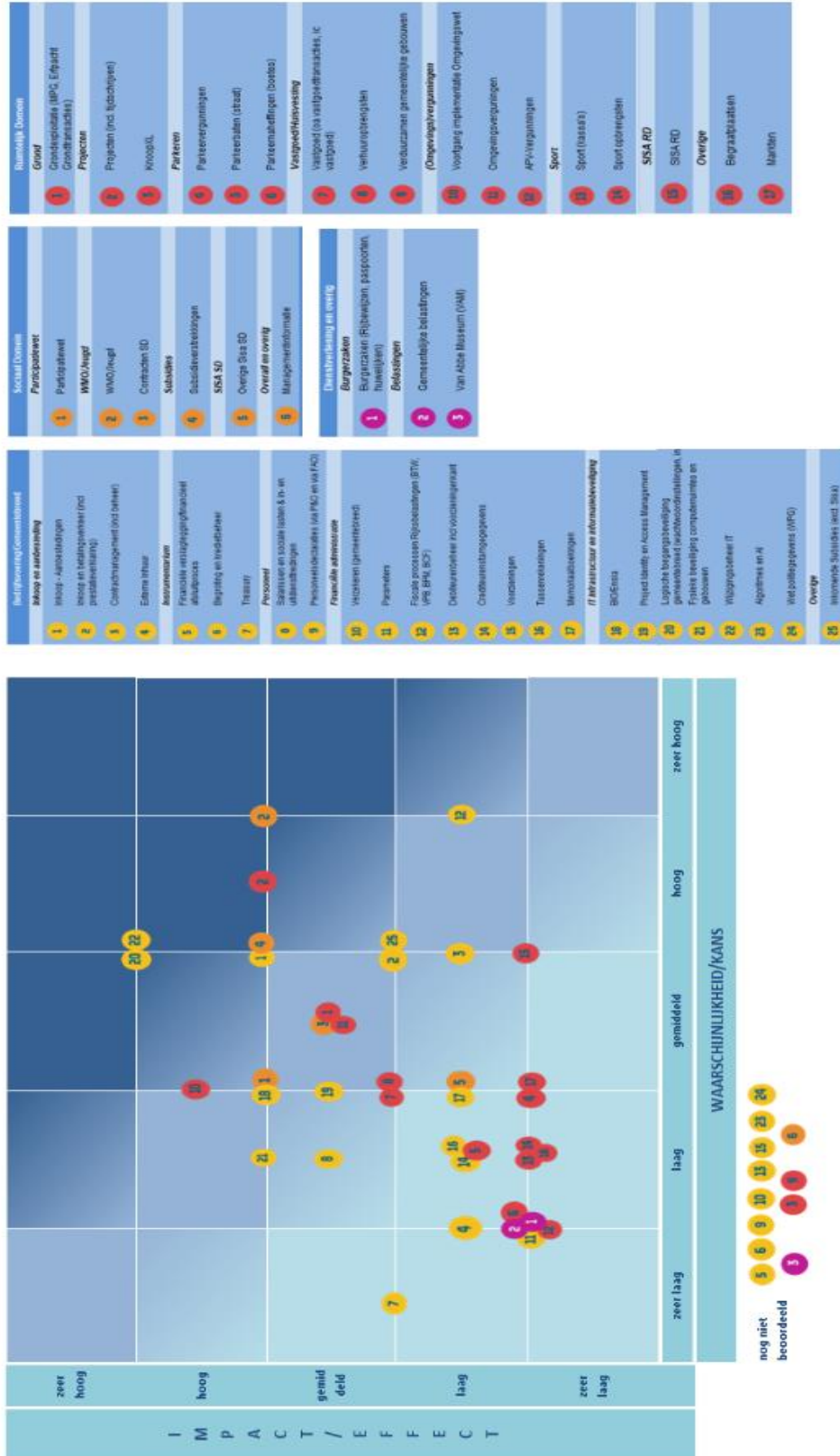
De verbijzonderde interne controle kent een gestructureerde en wederkerende cyclus die gebaseerd is op een risico-analytische insteek. In onderstaande plaatjes zijn zowel de VIC-cyclus als de ricicomatrix beeldend weergegeven. In de verdere hoofdstukken van dit plan is een nadere uitwerking beschreven. Zowel de VIC-cyclus als de VIC-ricicomatrix wordt jaarlijkse herijkt op basis van opgedane ervaringen. Zo blijven we leren en door-ontwikkelen en proberen we bij te dragen aan de lerende organisatie.

De VIC-cyclus sluit planning technisch aan bij het bestuurlijk besluitvormingsproces zoals beschreven in hoofdstuk 3.

4.1 VIC-cyclus

4.2 VIC-risicomatrix

5 Aandachtsgebieden en bepaling scope

In 2020 is binnen het pilotjaar geoefend en zijn lessons learned verzameld. De input van deze lessons learned uit de evaluatie is meegenomen in de uitwerking van dit plan. De lessons learned hebben met name te betrekking op de wijze van procesinrichting en de wijze waarop we onze werkzaamheden vastleggen (werkprogramma's). Daarnaast is meer structuur aangebracht en zijn betere werkverdelingen en planningen opgesteld. Tot slot is beter inzichtelijk geworden welke aanvullende formatie capaciteit we denken nodig hebben.

Om de beschikbare capaciteit binnen CC zo effectief en efficiënt mogelijk in te kunnen zetten zal in dit hoofdstuk worden ingegaan op de kernvragen:

1. Waar gaan we onze capaciteit inzetten (scope onderwerpen)?

2. Wat gaan we doen op geselecteerde onderwerpen (scope werkzaamheden)?

De resultaten van deze kernvragen zullen worden afgestemd met de externe accountant omdat er grote raakvlakken zijn met de accountantscontrole op de jaarrekening. Tevens zal concreet worden ingezet om data gedreven controles (data-analyse en proces-mining) op te zetten en vorm te geven voor geselecteerde onderwerpen zodat deze ook concreet bijdragen aan een efficiëntere verbijzonderde interne controle (VIC). We doen dit enkel op thema's daar waar mogelijk en daar waar sprake is van een duidelijke meerwaarde voor de CC/ VIC en de organisatie. Aandachtspunt hierbij is data-beschikbaarheid en data-kwaliteit in de IT systemen.

5.1 Waar gaan we onze capaciteit inzetten (scope onderwerpen)?

Scope van onderwerpen wordt bepaald op kwantitatieve en/of kwalitatieve criteria. Bij kwantitatieve criteria wordt gekeken naar de financiële omvang van balansposten, baten en lasten. Bij kwalitatieve criteria wordt bijvoorbeeld gekeken naar verhoogde risico's op financiële onrechtmatigheden, fraude-risico's of bestuurlijk gevoelige onderwerpen.

5.1.1 Scoping op basis van kwalitatieve criteria

Onderwerpen die ook vanuit kwalitatieve criteria in scope zijn vanwege (verhoogde) risico's op financiële onrechtmatigheden:

1. Crediteurenstamgegevens en betalingen vanwege gevoeligheid mutaties bankrekeningnummers
2. Inkomende subsidies vanwege decentrale belegging van proces en daardoor ontbreken van inzicht in de volledigheid
3. Projectbeheersing vanwege beheersing projectbudgetten en risico's.
4. Frauderisico factoren als verplicht onderdeel geïntegreerd in werkprogramma's
5. Corona gerelateerde risico's op lagere opbrengsten, hogere kosten, prestatieverminderingen, financiële compensaties rijk en uitvoeringsrisico's op rijksregelingen (vb. Tozo).
6. Memoriaalboekingen

NB: Sisa is formeel geen onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording, echter loopt deze wel mee in de werkzaamheden van het verbijzonderde interne controle plan op getrouwheid.

5.1.2 Scoping op basis van kwantitatieve criteria

De totale begroting 2021 van de gemeente Eindhoven kent een omvang van ongeveer EUR 938 miljoen (baten/lasten). Op basis van de begroting 2021 en op basis van de jaarrekeningcontrole 2020 (afstemming scope externe accountant) identificeren wij de financieel significante processen in de begroting.

Aangezien deze processen leiden tot de meest significante baten, lasten en balansmutaties van de gemeentelijke begroting wordt de scope van dit plan daarop afgebakend.

In de hierna volgende overzichten zijn de financieel significante taakvelden zichtbaar gemaakt met daarbij aangegeven welke kosten/baten soorten daaronder vallen. Aan de hand hiervan worden de belangrijkste processen geïdentificeerd die leiden tot die verschillende lasten en baten waarbij een clustering wordt gemaakt naar:

1. Gemeentebreed (taakveld overschrijdend)
2. Ruimtelijk domein
3. Sociaal domein
4. Overig en bedrijfsvoering domein

De scoping wordt vervolgens vertaald naar onderwerpen die ofwel gemeentebreed zullen worden getoetst (zoals bijvoorbeeld personeelslasten, inkopen, aanbestedingen) ofwel sectorspecifiek zullen worden getoetst (zoals bijvoorbeeld WMO, Jeugd, Grondverkoop, Verhuuropbrengsten, Subsidies). Een nadere detaillering hiervan volgt in de volgende hoofdstukken.

De geïdentificeerde processen worden afgestemd met de scope zoals gehanteerd door de externe accountant.

In onderstaande tabellen is informatie opgenomen hoe de begroting is geanalyseerd per taakveld om inzicht te geven in de belangrijkste kostensoorten in het betreffende taakveld. Dit inzicht is vervolgens vertaald naar de scope van werkzaamheden zoals beschreven in paragraaf 5.2. Deze analyse is bepalend geweest voor het maken van keuzes waar we onze beschikbare capaciteit op inzetten zodat we ons een totaalbeeld kunnen vormen van de gemeentelijke lasten en baten.

Financiële hoofdlijn analyse van belangrijkste kostensoorten per taakveld

Taakveld	Lasten	Programma	Belangrijkste kostensoorten
TV01 Bestuur	13.119		Inkoop, Aanbestedingen, Personeelslasten, Subsidie SRE
TV02 Burgerzaken	8.831		Personeelslasten
TV03 Beheer overige gebouwen en gronden	1.527		Personeelslasten
TV04 Overhead	86.714		Inkoop, Aanbestedingen, Personeelslasten
TV05 Treasury	1.893		Rente
TV061 OZB woningen	1.031		Personeelslasten
TV062 OZB niet-woningen	963		Personeelslasten
TV063 Parkeerbelasting	340		Personeelslasten
TV064 Belastingen overig	925		Personeelslasten
TV07 Algemene en ov. uitkering gem.fonds	114		Personeelslasten
TV08 Overige baten en lasten	-4.135	111.322	Verrekening tussen sectoren ikv afdr.bcf
TV11 Crisisbeheersing en brandweer	15.315		Brandweerzorg veiligheidsregio (subsidieverstreking)
TV12 Openbare orde en veiligheid	18.050	33.365	Inkoop, Aanbestedingen, Personeelslasten
TV21 Verkeer en vervoer	37.580		Inkoop, Aanbestedingen, Personeelslasten, Kapitaallasten
TV22 Parkeren	7.351		Inkoop, Aanbestedingen, Personeelslasten, Kapitaallasten
TV24 Economische havens en waterwegen	269		Inkoop, Aanbestedingen, Kapitaallasten
TV25 Openbaar vervoer	1.574	46.774	Inkoop, Aanbestedingen, Kapitaallasten
TV31 Economische ontwikkeling	3.102		Inkoop, Aanbestedingen, Personeelslasten, Subsidie Brainport
TV32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.534		Grondexploitatie via Inkoop, Aanbestedingen
TV33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	2.474		Inkoop, Aanbestedingen, Personeelslasten, Subsidies
TV34 Economische promotie	4.122	16.232	Personeelslasten, Subsidies
TV42 Onderwijshuisvesting	23.259		Inkoop, Aanbestedingen, Kapitaallasten
TV43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	15.554	38.813	Inkoop, Aanbestedingen, Personeelslasten, Subsidies
TV51 Sportbeleid en activering	3.329		Inkoop, Aanbestedingen, Personeelslasten
TV52 Sportaccommodaties	24.134		Inkoop, Aanbestedingen, Personeelslasten, Kapitaallasten
TV53 Cultuurpresentatie,-prod. en particip.	33.481		Inkoop, Aanbestedingen, Personeelslasten, Subsidies
TV54 Musea	6.474		Inkoop, Aanbestedingen, Personeelslasten
TV55 Cultureel erfgoed	1.163		Inkoop, Aanbestedingen, Subsidies
TV56 Media	420		Subsidies
TV57 Openb. groen en (openlucht)recreatie	14.984	83.985	Inkoop, Aanbestedingen, Subsidies
TV61 Samenkracht en burgerparticipatie	31.386		Inkoop, Aanbestedingen, Subsidies
TV62 Wijkteams	30.643		Subsidies
TV63 Inkomensregelingen	138.666		WWB, IOAW, Buig, BBZ, Beschermingsbewind, Meedoenbijdrage
TV64 Begeleide participatie	34.342		WSW sociale werkvoorziening
TV65 Arbeidsparticipatie	15.425		Loonkostensubsidie
TV66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	7.997		Mobiliteitsvoorzieningen, WMO Woonvoorzieningen
TV671 Maatwerkdienstverlening 18+	48.407		WMO hulp bij huishouden, WMO zelfst. leven, Maatsch deel&werk
TV672 Maatwerkdienstverlening 18-	49.681		Jeugd;Onderst. wonen, Zelfst leven, Landelijk inkoop, Jeugdzorg+
TV681 Geëscaleerde zorg 18+	48.273		Beschermd wonen, Maatschappelijke opvang
TV682 Geëscaleerde zorg 18-	8.726	413.546	Jeugdreclassering/bescherming, Veilig Thuis
TV71 Volksgezondheid	10.901		GGD
TV72 Riolering	19.720		Inkoop, Aanbestedingen
TV73 Afval	26.042		Cure
TV74 Milieubeheer	13.505		Inkoop, Aanbestedingen
TV75 Begraafplaatsen en crematoria	844	71.012	Inkoop, Aanbestedingen
TV81 Ruimtelijke ordening	14.179		Inkoop, Aanbestedingen, Personeelslasten
TV82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreine	95.927		Grondbedrijf, Projecten, Inkoop, Aanbestedingen
TV83 Wonen en bouwen	12.761	122.867	Personeelslasten, Projecten (doorbelasting projecten)
Totaal lasten	937.916	937.916	

Binnen de totale lasten zijn de volgende taakveld overstijgende lasten te onderscheiden

Taakveldoverstijgende lasten	Lasten
Personeelslasten	195.910
Kapitaallasten	42.630
Inkoop	199.478
Toevoegingen aan voorzieningen	9.467
Toevoegingen aan reserves	11.072
Totaal	458.557
in % van totale lasten	49%

Financiële hoofdlijn analyse van belangrijkste batensoorten per taakveld

Taakveld	Baten	Belangrijkste batensoorten
TV01 Bestuur	-422	Inkomende subsidies
TV02 Burgerzaken	-3.999	Rijbewijzen, Reispapieren, Inkomende subsidies
TV04 Overhead	-22.880	Onttrekking reserve
TV05 Treasury	-3.901	Rente, Dividend
TV061 OZB woningen	-36.299	OZB Woningen
TV062 OZB niet-woningen	-40.893	OZB Niet-woningen
TV063 Parkeerbelasting	-15.223	Parkeerinkomsten, Naheffingsaanslagen, Parkeervergunningen
TV064 Belastingen overig	-2.668	Hondenbelasting, Precario Kohieren
TV07 Algemene en ov. uitkering gem.fonds	-489.067	Algemene uitkering gemeentefonds
TV08 Overige baten en lasten	-35	-615.387 niet materieel
TV11 Crisisbeheersing en brandweer	-399	niet materieel
TV12 Openbare orde en veiligheid	-1.680	-2.079 leges, belastingen, heffingen
TV21 Verkeer en vervoer	-2.992	leges, belastingen, heffingen, huuropbrengsten
TV22 Parkeren	-3.042	erfpachtcanons, huuropbrengsten
TV24 Economische havens en waterwegen	-123	niet materieel
TV25 Openbaar vervoer	-212	-6.369 niet materieel
TV32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-5.780	Grondverkopen
TV33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-2.128	Inkomende subsidies, marktgeden, heffingen
TV34 Economische promotie	-3.678	-11.586 Belastingen, heffingen, pachten
TV42 Onderwijshuisvesting	-4.757	Huuropbrengsten
TV43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-3.180	-7.937 Inkomende subsidies
TV51 Sportbeleid en activering	-158	niet materieel
TV52 Sportaccommodaties	-10.633	Huuropbrengsten
TV53 Cultuurpresentatie,-prod. en particip.	-3.767	Huuropbrengsten
TV54 Musea	-1.644	Verkoop/Verhuur/Toegang opbrengsten
TV55 Cultureel erfgoed	-146	niet materieel
TV57 Openb. groen en (openlucht)recreatie	-205	-16.553 niet materieel
TV61 Samenkracht en burgerparticipatie	-2.466	Huuropbrengsten
TV63 Inkomensregelingen	-106.433	Doeluitkering rijk Buig, WWB, BBZ
TV65 Arbeidsparticipatie	-1.498	Inkomende subsidies
TV671 Maatwerkdienstverlening 18+	-2.190	Eigen bijdragen, Inkomende subsidies
TV672 Maatwerkdienstverlening 18-	-478	niet materieel
TV681 Geëscaleerde zorg 18+	-1.505	-114.570 Inkomende subsidies
TV72 Riolering	-20.893	Rioolrecht
TV73 Afval	-27.561	Afvalstoffenheffing
TV74 Milieubeheer	-5.459	Inkomende subsidies, Opbrengsten biomassacentrale
TV75 Begraafplaatsen en crematoria	-648	-54.561 niet materieel
TV81 Ruimtelijke ordening	-5.525	Opbrengsten grondbedrijf
TV82 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreine	-92.927	Grondverkopen, Erfpacht, Huuropbrengsten, Overige opbr.
TV83 Wonen en bouwen	-10.422	-108.874 Bouwverg., Erfpacht, Huuropbr., Boekwinst verkoop panden
Totaal baten	-937.916	-937.916

Binnen de totale baten zijn de volgende taakveld overstijgende baten te onderscheiden

Taakveldoverstijgende baten	Baten
Gemeentefonds	489.067
Overige rijksbijdragen	112.753
Belastingen en heffingen	157.840
Onttrekkingen reserves	28.887
Totaal	788.547
in % van totale lasten	84%

5.2 Wat gaan we doen (scope werkzaamheden)?

5.2.1 Samenvattend overzicht onderwerpen t.b.v. uitvoering

Gemeentebreed (taakveld overschrijdend)

Begrotingsrechtmatigheid
Gemeentebreed parameters
Europese aanbestedingen
Subsidies inkomend
Subsidies uitgaand
Treasury

Ruimtelijk domein

Grondexploitaties
Opbrengsten sportaccommodaties
Parkeeropbrengsten
Projectbeheersing
Tijdschrijven

Sociaal domein

Crediteurenstamgegevens Sociaal Domein
Participatiewet uitkeringen
WMO & Jeugdwet

Overig en bedrijfsvoering domein

Afval & Riool
Betalingen
Crediteurenstamgegevens
Inhuur
Inkoop
Investeringskredieten
Memoriaalboekingen
OZB
Salarissen
Verhuuropbrengsten vastgoed

Scope Data-analyses

Inkoopproces
Inhuurproces
Tijdschrijven proces

5.2.2 Opstellen van controleplannen per significant proces

1. Per geselecteerd proces wordt een werkprogramma opgesteld waarin op basis van een risicogerichte aanpak wordt beschreven wat de verbijzonderde interne controle zal inhouden met aandacht voor fraude-risico factoren en data gedreven controles. Alle 9 toetscriteria worden daarin expliciet benoemd.
2. De werkprogramma's zullen worden afgestemd met de externe accountant zodat de scope van werkzaamheden zoveel mogelijk aansluit bij de jaarrekeningcontrole (1 keer uitvoeren, meervoudig gebruiken).

5.2.3 Opzet & bestaan van interne processen (lijncontrole)

1. Herijking flowcharts (procesbeschrijvingen) vanuit scope financiën
2. Beschrijven processen die leiden tot financieel significante baten, lasten en balansmutaties waar nog geen flowcharts voor beschikbaar zijn.
3. Invoegen frauderisicoanalyse in procesbeschrijvingen en meenemen in controlewerkzaamheden.
4. Rapporteren bevindingen en adviezen aan sectormanagement, DR en college, altijd na hoor en wederhoor.
5. Delen informatie met externe accountant zodat zij gebruik kan maken van werkzaamheden CC/ VIC ten behoeve van een efficiëntere jaarrekeningcontrole.
6. Evaluatie controle aanpak obv resultaten.

5.2.4 Werking van interne processen

1. Uitvoeren controlewerkzaamheden op geselecteerde items.
2. Indien onvoldoende gesteund kan worden op interne beheersingsmaatregelen in de processen dan zullen in overleg met de externe accountant gegevensgerichte controles worden uitgevoerd (inclusief concrete toepassing van data-analyses en proces-mining).
3. Bepalen te controleren populaties (steekproeven/ deelwaarnemingen) in samenwerking met externe accountant met gebruikmaking van steekproef tooling van de externe accountant.
4. Evaluatie controle aanpak obv resultaten.
5. Rapporteren bevindingen aan sectormanagement, DR en college
6. Delen informatie met externe accountant zodat zij gebruik kan maken van werkzaamheden CC/ VIC ten behoeve van een efficiëntere jaarrekeningcontrole.

5.2.5 Betrouwbaarheid lijstwerk (data)

1. Vaststellen bruikbaarheid en betrouwbaarheid lijstwerk uit de IT systemen.

5.2.6 Toepassen van data-analyses en proces-mining

Als onderdeel van de ingezette doorontwikkeling maakt CC/VIC binnen haar werkzaamheden steeds meer gebruik van data-analyse. Voordeel van deze werkwijze is dat er inzicht wordt gegeven in het totale proces op basis van de volledige massa. Ook is het uitvoeren van data-analyses op ieder moment mogelijk, wat bijdraagt aan het zetten van de volgende stap richting

Continuous Monitoring. En ontstaat de mogelijkheid om ook gedurende het jaar (continu) een beeld te krijgen bij de stand van zaken omtrent de rechtmatigheid van een proces.

Voor wat betreft de rechtmatigheidsverantwoording wordt deze datagedreven werkwijze waar mogelijk toegepast om nog meer zekerheid te bieden over rechtmatigheid binnen processen. Onderstaand een opsomming van bijbehorende werkzaamheden.

1. Beoordelen voor welke werkprogramma's het mogelijk is om a.d.h.v. data-analyse de benoemde beheersmaatregelen te toetsen. Afhankelijk van een drietal;
 - a. Beschikbaarheid data: de mate waarin het mogelijk is om data uit het bronsysteem of een rapportage- tool te verkrijgen.
 - b. Bruikbaarheid data: de mate waarin beschikbare data voldoende het proces vertegenwoordigd.
 - c. Capaciteit en prioriteit: de mate waarin voldoende capaciteit is om bijkomende werkzaamheden uit te voeren en het proces prioriteit kent o.b.v. onder meer de risico inschatting.

Deze beheersmaatregelen zullen niet worden getoetst middels een steekproef, maar over de volledige massa van dat controlejaar.

2. Verzamelen benodigde data uit bronsystemen proces.
3. Opzetten en vormgeven data-analyses. Integreeren in daartoe bestemd VIC-dashboard (Power BI- rapport).
4. Afstemming met procesverantwoordelijke en-of functioneel beheer over duiding/interpretatie data. (zie ook 4.2.5)
5. Uitvoeren aanvullende testwerkzaamheden en detail analyses o.b.v. uitkomst data-analyses.
6. Bespreken uitkomsten met de lijnorganisatie (hoor wederhoor) voor het formuleren van een conclusie omtrent de gedane testwerkzaamheden. (zie ook 4.2.4)
7. Rapporteren overige bevindingen (bijvangst) voortkomend uit de data-analyse aan sectormanagement.

Voor 2021 hebben wij drie onderwerpen in scope gezet (Inkoopproces, Inhuurproces en Tijdschrijven proces). Inzet is om ieder jaar de onderwerpen verder uit te breiden om op termijn voor ieder onderwerp in scope een bepaalde mate van data-analyse toe te kunnen passen. Dit ontwikkeltraject is in 2020 gestart en zal zich de komende jaren verder door ontwikkelen. Op termijn en afhankelijk van de ontwikkeling van technieken en data, de verbijzonderde interne controles naar verwachting meer en meer data-gedreven uitgevoerd worden.

5.2.7 Kennisnemen eerdere bevindingen en aanbevelingen

1. In de werkprogramma's wordt tevens kennis genomen van de eerdere bevindingen en aanbevelingen van CC (DR rapportages) en de externe accountant (ML). Aandachtspunten worden meegenomen in de werkprogramma's.

5.2.8 Dossiervorming ten behoeve van college

1. Werkzaamheden uitgevoerd door CC/ VIC dienen als basis voor het college om de rechtmatigheidsverantwoording af te kunnen geven.
2. Werkzaamheden uitgevoerd door CC/ VIC worden op een voor de externe accountant toegankelijke wijze vastgelegd en beschikbaar gesteld.
3. De externe accountant maakt ten behoeve van een efficiëntere jaarrekeningcontrole gebruik van de werkzaamheden uitgevoerd door CC/ VIC.

5.2.9 Te hanteren toets criteria financiële rechtmatigheid

De hieronder opgenomen toetsingscriteria zullen worden toegepast bij de uitvoering van verbijzonderde interne controles. Elk toets criterium wordt opgenomen in het werkprogramma per proces. Tevens wordt bij elk toets criterium beschreven wat de verbijzonderde interne controle zal doen om te komen tot een uitspraak over het betreffende toets criterium.

1. Calculatiecriterium: de vastgestelde bedragen zijn juist vastgesteld en/of berekend.
2. Valueringscriterium: het tijdstip van de betalingen en de verplichtingen is juist.
3. Adresseringscriterium: de betaling is gedaan aan de juiste persoon of organisatie.
4. Volledigheids criterium: alle te verantwoorden opbrengsten zijn verantwoord.
5. Aanvaardbaarheids criterium: de financiële beheershandeling past binnen de gestelde kaders.
6. Leveringscriterium: de geleverde goederen of diensten zijn juist.
7. Begrotingscriterium: de financiële beheershandeling past binnen de vastgestelde begroting.
8. Voorwaardencriterium: de financiële beheershandeling voldoet aan de geldende regelgeving. Recht (volgens de geldende voorwaarden of afspraken), Hoogte (volgens de juiste prijs of tarief) en Duur (binnen de gestelde termijn of tijdstip)
9. M&O-beleid: het beleid op het gebied van misbruik en oneigenlijk gebruik is nagevolgd.

5.2.10 Te hanteren normen- en toetsingskader

Verwezen wordt naar eerder door college vastgestelde en ter informatie met de raad gedeeld document met boekstuknummer RIB 20bst01638 en datum 24 november 2020.

5.2.11 Te hanteren rapporteringstolerantie richting Raad

Om zoveel mogelijk aansluiting te houden met de accountantscontrole wordt als scope grens en verantwoordingsgrens 1% van de begrote lasten inclusief toevoegingen aan reserves gehanteerd. Hiermee voorkomen we discussies met de accountant en kunnen we op een meer efficiënte wijze onze werkzaamheden uitvoeren met als bijkomend voordeel dat we ook de organisatie zo min mogelijk belasten. Credo is dan: 1 keer uitvoeren en meervoudig gebruiken. Dit betekent dat onderwerpen (kosten en batensoorten) onder de 1% van het begrotingstotaal (EUR 9,38 miljoen) buiten de scope van de werkzaamheden vallen van de CC/VIC. Daarnaast betekent dit dat indien de totale financiële onrechtmatigheden groter zijn dan EUR 9,38 miljoen dit zal leiden tot een rechtmatigheidsverantwoording met onrechtmatigheid in baten, lasten en balansmutaties als conclusie.

5.2.12 AVG

Om de CC/VIC werkzaamheden uit te kunnen voeren en conclusies inzake de financiële rechtmatigheid te kunnen trekken is informatieverzameling, verwerking en opslag een vereiste. De verzamelde informatie bevat ook gevoelige of persoonlijke informatie die binnen de kaders van de AVG en de archiefwet vallen. Binnen dit kader sluit CC/VIC zich aan bij de gemeente brede spelregels die van toepassing zijn.

Dit betekent dat een verwerking wordt ingediend voor het verwerkingsregister. Afhankelijk van de vraag of het hier gaat om een risicovolle verwerking wordt eerst een Data Protection Impact Assessment uitgevoerd om de risico's voor betrokkenen zo veel mogelijk weg te nemen. Ook wordt bij de inrichting van het proces gebruik gemaakt van het verplichte uitgangspunt "privacy

by design”, zodat van begin af aan -zowel technisch als organisatorisch- een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens wordt geborgd.

Als het gaat om data analyses / data mining worden de principes vanuit de AVG toegepast.

Meer concreet houdt dit achtereenvolgens in dat:

- Er een goed begrip is van het doel en de middelen en randvoorwaarden vanuit de AVG om tot het doel te komen.
- Er inzicht is in welke data nodig is om het doel te bereiken. Welke bronnen zijn er, hoe bruikbaar is de data, hoe is de kwaliteit van de data (actueel, juist en volledig). Als er gebruik wordt gemaakt van bestaande bronnen wordt nagegaan of sprake is van een “verdere verwerking” van gegevens. Dat wil zeggen het gebruik van gegevens voor andere doeleinden, dan waarvoor de gegevens oorspronkelijk zijn verzameld. Als daar sprake van is wordt dit geregistreerd in het verwerkingsregister van de gemeente. Ook worden gegevensuitwisselingsovereenkomsten gesloten.
- Verdere minimalisering van de persoonsgegevens in de data: alleen de noodzakelijke persoonsgegevens worden verzameld en er wordt nagegaan of het verwerken van deze persoonsgegevens is toegestaan.
- Inrichting van het veilig opslaan en transport van de data. Dit omvat borging van vragen als: waar en hoe lang wordt de data opgeslagen, wie heeft er toegang etc.
- Bepalen van de aanpak van de analyse.
- Evaluatie van de resultaten en het proces aan de hand van het doel van de analyse. Hierbij wordt ook de impact op de privacy van betrokkenen gecontroleerd voordat het resultaat wordt uitgerold.
- Monitoring en onderhoud van de analyse. Zijn er nog factoren die het resultaat kunnen beïnvloeden en alsnog een ongewenste impact op de privacy kunnen veroorzaken.

5.2.13 Archiefwet

CC/VIC is verantwoordelijk voor een adequate verzameling, verwerking en opslag van informatie, zodat te allen tijde voldaan wordt aan de gestelde eisen van de archiefwet.

5.2.14 Beschikbare capaciteit

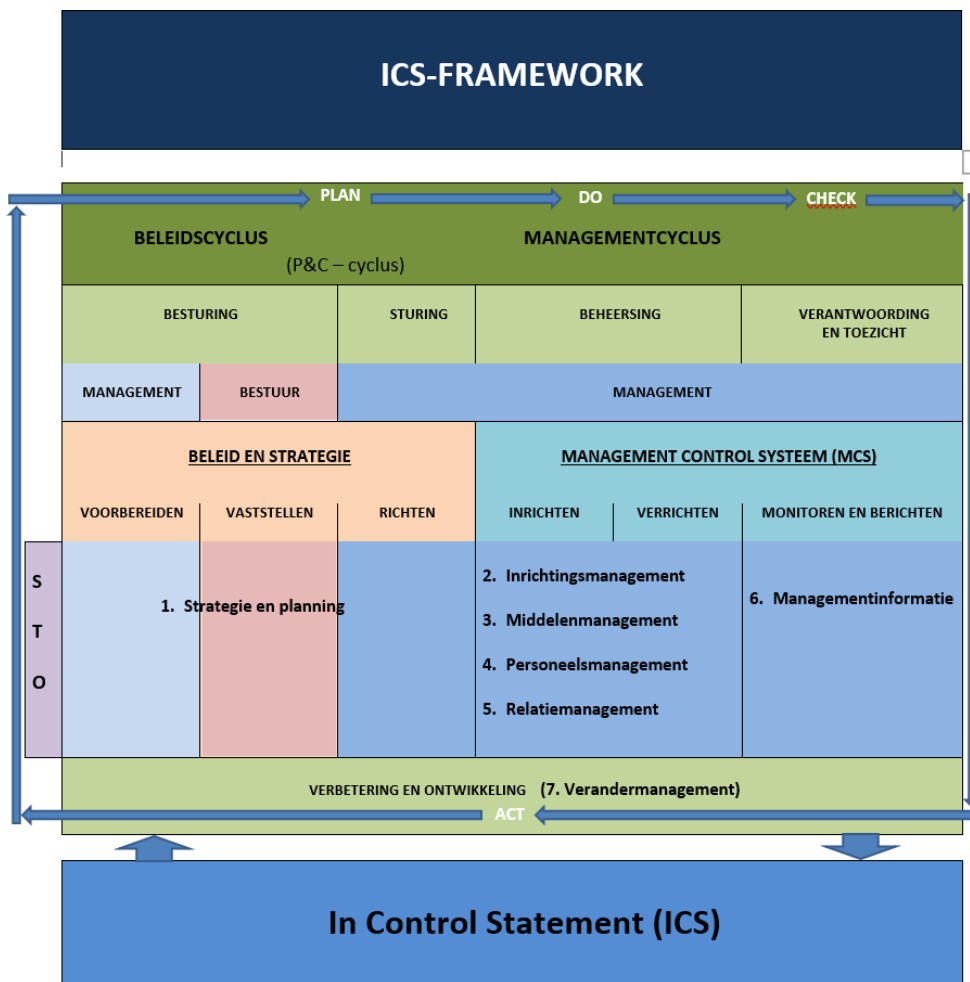
Het team CC-VIC bestaat uit ongeveer 7 FTE structurele capaciteit. Daarnaast is het budget van de concerncontroller beschikbaar om eventuele knelpunten in de uitvoering tijdelijk op te lossen. We realiseren ons dat de opgave in dit plan fors is. Echter, vanwege de wettelijke verplichting is het onontkoombaar om uitvoering te geven aan dit plan vanaf 2021.

Op basis van de lessons learned uit het pilotjaar 2020 komen we tot de conclusie dat de formatie structureel niet op orde is. Om de capaciteit toekomstbestendig te maken is een college dossier ingebracht om onze formatie voor in ieder geval 2021 op orde te brengen. Op moment van schrijven van dit plan is het collegedossier zowel door de directieraad als het college geaccordeerd. Gedurende de uitvoering, monitoren we de voortgang van de opgave en zullen we daar waar noodzakelijk onze ambities bijstellen of tijdelijk extra capaciteit bijplussen. Mocht de opgave structureel te groot zijn in vergelijking tot de structureel beschikbare capaciteit, dan zullen we met voorstellen komen voor eventuele uitbreiding. Een en ander zal meegenomen worden in de jaarlijkse evaluatie.

6 Toekomstparagraaf en relatie met ICS

Met de aanstaande wetswijziging wordt een impuls gegeven aan het opzetten van een toekomstbestendige verbijzonderde interne controle. Aangezien de wetswijziging van prioritair belang is zetten we hier in eerste instantie op in gezien de beperkte capaciteit die we tot onze beschikking hebben.

Op het moment dat de opzet en inrichting goed staat, de capaciteit op orde is en organisatorisch geborgd is, zullen we de doorontwikkeling naar integrated audits verder oppakken. Onder integrated audits verstaan we 'brede bedrijfsvoeringsaudits' die meer aspecten kennen dan alleen de financiële rechtmatigheid. Verwacht wordt dat de verplichte rechtmatigheidsverantwoording een impuls geeft aan verbetering van de interne beheersing. Het instrument In Control Statement kan hierbij een belangrijke rol spelen. Om dit voor te bereiden zijn samen met de sector VJBZ al eerste stappen gezet in het ontwikkelen van het instrument 'In Control Statement (ICS)'. Modelmatig ziet dat er op dit moment als volgt uit:

De scope van een ICS is veel breder dan dat van de Rechtmatigheidsverantwoording (RV). Het opzetten en implementeren van een ICS model en framework om in de toekomst te komen tot een ICS zal meer tijd vragen en zal een meer natuurlijk ontwikkelproces zijn van de organisatie als geheel. Beide sporen zijn echter complementair aan elkaar waarbij de RV een onderdeel is van een ICS.

De bedoeling is het ICS model (managementaandachtsgebieden) en framework (thema's en variabelen) te laten doorgroeien naar een volwaardige 'maturity scan', om daarmee het

volwassenheidsniveau van 'in control' van de organisatie op onderdelen objectiveerbaar te kunnen beoordelen. Uitgangspunt hierbij is dat dit binnen de organisatie om maatwerk vraagt.

Door rekening te houden met de specifieke aard van de werkzaamheden (organisatie en processen) zullen thema's en variabelen geselecteerd worden. Deze selectie geschiedt vanuit de optiek van relevantie/risico's, i.r.t. onderstaande ICS criteria. Normering van de variabelen (evt. o.b.v. KPI's) vindt zo mogelijk plaats vanuit wetgeving en gemeentebrede kaders en richtlijnen bedrijfsvoering. Verder zullen daarbij centraal uitgevoerde audits vanuit diverse bedrijfsvoeringdisciplines (specialismen) belangrijke input kunnen leveren.

Scope Rechtmatigheidsverantwoording (RV) → Financiële rechtmatigheid

Scope In Control Statement (ICS) → Doeltreffendheid + Doelmatigheid + Rechtmatigheid

Begrippen en Definities in vraagvorm om de verschillen beter te duiden:

- Doeltreffendheid: Worden de gestelde doelen bereikt?
- Doelmatigheid: Worden de activiteiten op efficiënte wijze uitgevoerd?
- Rechtmatigheid: Worden alle handelingen in overstemming met alle geldende internationale verdragen, wetten in formele zin, besluiten, regelingen en verordeningen uitgevoerd?
- Financiële rechtmatigheid: Zijn de verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de relevante financiële wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen? (zoals opgenomen in normen- en toetsingskader).

NB: Hierbij is het begrip financiële rechtmatigheid een smaller onderdeel van het begrip rechtmatigheid (juridische en financiële rechtmatigheid).

7 Bijlage: Lasten begroting 2021

Taakvelden (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
LASTEN						
0.1 Bestuur	57.249	14.161	12.997	12.857	12.678	12.693
0.2 Burgerzaken	7.953	7.800	8.384	7.877	7.748	9.095
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	10.026	1.334	1.527	1.532	1.532	1.531
0.4 Overhead	70.074	81.706	84.278	82.224	80.417	80.266
0.5 Treasury	275	891	1.893	3.729	3.014	2.242
0.61 OZB woningen	1.006	1.137	1.031	1.034	1.032	1.078
0.62 OZB niet-woningen	709	858	963	965	963	1.007
0.63 Parkeerbelasting	425	453	340	341	340	356
0.64 Belastingen overig	1.293	1.097	925	926	925	946
0.7 Algemene en ov. uitkering gem.fonds	110	113	114	114	114	114
0.8 Overige baten en lasten	-4.243	-4.261	-4.170	-4.170	-4.170	-4.170
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	803	0	0	0	0	0
0.11 Resultaat rek. van baten en lasten	51.836	0	0	0	0	0
0 Bestuur en ondersteuning	197.516	105.289	108.282	107.429	104.593	105.158
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	14.477	15.034	15.315	15.312	15.306	15.311
1.2 Openbare orde en veiligheid	14.462	15.918	18.050	17.826	17.605	17.559
1 Veiligheid	28.939	30.952	33.365	33.138	32.911	32.870
2.1 Verkeer en vervoer	34.123	37.313	37.580	39.304	39.062	38.754
2.2 Parkeren	4.991	4.884	7.310	6.540	6.061	6.127
2.4 Economische havens en waterwegen	224	287	269	268	267	266
2.5 Openbaar vervoer	2.012	1.852	1.574	1.401	1.089	1.088
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	41.350	44.336	46.733	47.513	46.479	46.235
3.1 Economische ontwikkeling	1.645	2.096	3.102	3.086	3.083	3.067
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	10.833	7.764	6.534	6.679	6.530	16.241
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1.966	2.360	2.474	2.050	1.237	1.198
3.4 Economische promotie	5.727	4.379	4.122	3.762	3.703	3.627
3 Economie	20.171	16.599	16.232	15.577	14.553	24.133
4.2 Onderwijshuisvesting	21.074	18.455	19.822	20.056	21.772	21.967
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	18.893	13.567	15.554	15.753	15.852	14.552
4 Onderwijs	39.967	32.022	35.376	35.809	37.624	36.519
5.1 Sportbeleid en activering	3.307	2.932	3.177	3.187	3.377	3.134
5.2 Sportaccommodaties	22.911	21.764	24.219	24.773	24.775	25.599
5.3 Cultuurpresentatie,-prod. en particip.	31.664	32.525	33.481	33.765	33.780	33.873
5.4 Musea	6.653	5.679	5.892	5.906	5.864	5.840
5.5 Cultureel erfgoed	785	1.225	1.163	1.136	1.140	1.146
5.6 Media	409	412	420	420	420	420
5.7 Openb. groen en (openlucht)recreatie	16.910	14.198	14.984	15.146	15.018	14.799
5 Sport, cultuur en recreatie	82.639	78.735	83.336	84.333	84.374	84.811
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	30.104	27.241	31.386	29.991	29.702	29.597
6.2 Wijkteams	32.884	33.090	30.643	30.642	30.642	30.642
6.3 Inkomensregelingen	122.809	130.936	138.666	131.864	131.699	131.729
6.4 Begeleide participatie	37.741	33.569	34.342	32.793	32.397	31.569
6.5 Arbeidsparticipatie	16.637	13.166	15.425	13.890	13.948	13.913
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	10.051	6.443	7.997	7.995	7.991	7.991
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	38.541	52.448	48.407	46.817	46.811	46.811
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	44.144	47.725	49.681	46.539	46.564	46.564
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	52.636	58.255	48.273	48.557	48.869	48.871
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	7.767	9.085	8.726	8.690	8.690	8.690
6 Sociaal domein	393.314	411.958	413.546	397.778	397.313	396.377
7.1 Volksgezondheid	7.574	10.369	10.901	10.852	10.852	10.852
7.2 Riolering	17.782	18.340	19.520	21.104	22.846	24.606
7.3 Afval	20.948	24.141	26.042	27.018	28.046	28.982
7.4 Milieubeheer	10.385	10.956	10.564	10.032	7.931	7.917
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	777	767	844	840	840	838
7 Volksgezondheid en milieu	57.466	64.573	67.871	69.846	70.515	73.195
8.1 Ruimtelijke ordening	14.535	13.258	13.815	11.296	16.698	9.285
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreine)	25.375	65.086	95.529	27.755	30.161	18.335
8.3 Wonen en bouwen	33.475	33.773	12.758	12.652	12.483	11.162
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening	73.385	112.117	122.103	51.703	59.342	38.782
Mutatie reserves	82.800	39.807	11.072	5.976	5.098	3.647
Saldo LASTEN	1.017.546	936.388	937.916	849.102	852.802	841.727

8 Bijlage: Baten begroting 2021

Taakvelden (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
BATEN						
0.1 Bestuur	-1.130	-422	-422	-422	-422	-422
0.2 Burgerzaken	-4.458	-3.086	-3.474	-3.403	-3.162	-5.051
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-8.583	-65	0	0	0	0
0.4 Overhead	-2.761	-1.979	-2.060	-1.835	-1.835	-1.835
0.5 Treasury	-3.782	-3.770	-3.901	-3.612	-3.591	-3.451
0.61 OZB woningen	-34.210	-35.227	-36.299	-36.807	-37.315	-37.315
0.62 OZB niet-woningen	-38.735	-40.249	-40.893	-40.893	-40.893	-40.893
0.63 Parkeerbelasting	-16.381	-14.468	-15.223	-15.698	-15.698	-15.698
0.64 Belastingen overig	-3.151	-2.567	-2.668	-2.668	-2.668	-2.668
0.7 Algemene en ov. uitkering gem.fonds	-517.044	-482.193	-489.067	-482.020	-479.524	-479.196
0.8 Overige baten en lasten	-1.531	377	-35	-35	-35	-35
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
0.11 Resultaat rek. van baten en lasten	0	0	0	0	0	0
0 Bestuur en ondersteuning	-631.765	-583.649	-594.042	-587.393	-585.143	-586.564
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-647	-549	-399	-399	-399	-399
1.2 Openbare orde en veiligheid	-1.722	-1.222	-1.680	-1.352	-1.352	-1.352
1 Veiligheid	-2.369	-1.771	-2.079	-1.751	-1.751	-1.751
2.1 Verkeer en vervoer	-8.730	-4.379	-2.694	-2.779	-2.337	-2.337
2.2 Parkeren	-2.294	-2.034	-1.764	-2.367	-1.767	-1.767
2.4 Economische havens en waterwegen	-86	-135	-123	-123	-123	-123
2.5 Openbaar vervoer	-539	-665	-212	-12	-12	-12
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	-11.650	-7.213	-4.793	-5.281	-4.239	-4.239
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-10.951	-7.025	-5.780	-5.927	-5.780	-15.480
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-1.840	-1.921	-2.128	-1.822	-1.035	-1.035
3.4 Economische promotie	-4.584	-3.611	-3.611	-3.330	-3.330	-3.330
3 Economie	-17.376	-12.557	-11.519	-11.079	-10.145	-19.845
4.2 Onderwijshuisvesting	-3.693	-3.207	-2.793	-2.665	-2.665	-2.665
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-11.675	-4.070	-3.180	-3.180	-3.180	-3.180
4 Onderwijs	-15.368	-7.277	-5.973	-5.845	-5.845	-5.845
5.1 Sportbeleid en activering	-325	-294	-58	-58	-58	-58
5.2 Sportaccommodaties	-12.009	-10.059	-10.663	-11.364	-11.308	-11.308
5.3 Cultuurpresentatie, -prod. en particip.	-3.599	-3.619	-3.766	-3.766	-3.766	-3.766
5.4 Musea	-2.203	-1.109	-1.062	-1.062	-1.062	-1.062
5.5 Cultureel erfgoed	-397	-144	-145	-145	-145	-145
5.6 Media	0	0	0	0	0	0
5.7 Openb. groen en (openlucht)recreatie	-2.218	-870	-205	-205	-205	-205
5 Sport, cultuur en recreatie	-20.751	-16.095	-15.899	-16.600	-16.544	-16.544
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-1.961	-1.581	-2.466	-2.466	-2.464	-2.464
6.2 Wijkteams	-3	0	0	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	-106.981	-110.535	-106.433	-110.535	-110.535	-110.535
6.4 Begeleide participatie	0	0	0	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	-3.004	-750	-1.347	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	4	0	0	0	0	0
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-2.960	-2.074	-2.190	-2.190	-2.190	-2.190
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-1.262	-474	-478	-478	-478	-478
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-2.481	-2.426	-1.505	-1.505	-1.505	-1.505
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-206	-205	0	0	0	0
6 Sociaal domein	-118.853	-118.045	-114.419	-117.174	-117.172	-117.172
7.1 Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0
7.2 Riolering	-18.198	-19.134	-20.892	-22.277	-24.019	-25.779
7.3 Afval	-21.591	-25.580	-27.561	-28.536	-29.564	-30.501
7.4 Milieubeheer	-4.527	-5.411	-3.701	-13.495	-3.261	-3.172
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-520	-648	-648	-648	-648	-648
7 Volksgezondheid en milieu	-44.836	-50.773	-52.802	-64.956	-57.492	-60.100
8.1 Ruimtelijke ordening	-5.826	-4.532	-4.338	-2.919	-2.228	-2.083
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreine)	-31.187	-62.741	-92.927	-25.071	-27.371	-15.410
8.3 Wonen en bouwen	-33.753	-36.442	-10.238	-9.394	-9.395	-9.395
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening	-70.766	-103.715	-107.503	-37.384	-38.994	-26.888
Mutatie reserves	-83.813	-35.293	-28.887	-1.639	-15.477	-2.779
Saldo BATEN	-1.017.546	-936.388	-937.916	-849.102	-852.802	-841.727

9 Bijlage: Financieel overzicht lasten 2021

LASTEN	personeels lasten	kapitaal lasten	goederen en diensten	subsidies en overdrachten	overhead en apparaatskosten	Overig	toevoegingen voorzieningen	Toevoeging reserves	Totaal lasten
0.1 Bestuur	6.664	126	3.098	2.488	623			122	13.119
0.2 Burgerzaken	5.488	30	1.592	903	371			447	8.831
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	1.083	83	63		298				1.527
0.4 Overhead	69.269	6.627	22.565		-14.183			2.438	86.714
0.5 Treasury		2.992	368		117	-1.584			1.893
0.61 OZB woningen	857		64		110				1.031
0.62 OZB niet-woningen	792		60		111				963
0.63 Parkeerbelasting	287		22		31				340
0.64 Belastingen overig	383	8	295		110		129		925
0.7 Algemene en ov. uitkering gem.fonds					114				114
0.8 Overige baten en lasten		11	234		450	-4.874		35	-4.135
0.11 Resultaat rek. van baten en lasten									0
0 Bestuur en ondersteuning	84.823	9.877	28.361	3.389	-11.839	-6.458	129	3.040	111.322
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	96	124	129	14.968					15.315
1.2 Openbare orde en veiligheid	14.250	203	2.078	504	86	49			18.050
1 Veiligheid	14.346	327	3.107	15.470	86	49			33.365
2.1 Verkeer en vervoer	4.883	3.745	30.243	102	236	-1.629		0	37.580
2.2 Parkeren	1.587	1.188	4.453		31	51		41	7.351
2.4 Economische havens en waterwegen		137	132						269
2.5 Openbaar vervoer	100	51	1.121		302				1.574
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	6.570	5.121	35.949	102	569	-1.578		41	46.774
3.1 Economische ontwikkeling	631		851	1.614	6				3.102
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	196	-576	3.447		367	3.100			6.534
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1.072	26	534	787	17	38			2.474
3.4 Economische promotie	671		407	2.661	383				4.122
3 Economie	2.570	-550	5.239	5.062	773	3.138			16.232
4.2 Ondernijshuisvesting	667	8.060	10.970		44	20	1	3.437	23.259
4.3 Ondernijbeleid en leerlingzaken	2.774		4.763	7.940	77				15.554
4 Onderwijs	3.471	8.060	15.733	7.940	121	20	1	3.437	38.813
5.1 Sportbeleid en activering	1.661		1.017	450	49			16	3.193
5.2 Sportaccommodaties	9.283	5.377	8.793	578	188			51	24.270
5.3 Cultuurpresentatie,-prod. en particip.	1.251	4.051	4.482	23.621	76				33.481
5.4 Musea	3.402	179	2.307		4			582	6.474
5.5 Cultureel erfgoed	0	38	882	243					1.163
5.6 Media				418	2				420
5.7 Openb. groen en (openlucht)recreatie	2.886	969	11.132	231	223	-457			14.984
5 Sport, cultuur en recreatie	18.483	10.614	28.613	25.541	542	-457		649	83.985
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.150	533	7.755	19.416	532				31.386
6.2 Wijkteams	980		56	29.607					30.643
6.3 Inkomensregelingen	8.454	1	1.609	127.615	987				138.666
6.4 Begeleide participatie	1.174		506	32.483	89				34.342
6.5 Arbeidsparticipatie	3.545		697	10.930	99	154			15.425
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.913		33	5.960	91				7.997
6.7.1 Maatwerkdienstverlening 18+	3.207		237	44.872	91				48.407
6.7.2 Maatwerkdienstverlening 18-	1.840		496	47.355	-10				49.681
6.8.1 Geëscaleerde zorg 18+	1.823	62	801	45.563	24				48.273
6.8.2 Geëscaleerde zorg 18-	1.823		69	6.872	-38				8.726
6 Sociaal domein	27.909	596	12.349	370.673	1.865	154			413.546
7.1 Volksgezondheid	980		8.864	973	84				10.901
7.2 Riolering	1.681	2.162	4.720	255		1.864	8.838	200	19.720
7.3 Afval	442	125	19.743		108	5.124	500		26.042
7.4 Milieubeheer	2.754	691	7.023		50	47	-1	2.641	13.505
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	67	10	889		78				844
7 Volksgezondheid en milieu	5.924	2.988	41.039	1.228	320	7.035	9.337	3.141	71.012
8.1 Ruimtelijke ordening	6.003	242	4.932	63	2	1.973		364	14.179
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreine	1.059	4.077	19.250		67	70.476		398	95.927
8.3 Wonen en bouwen	24.152	648	4.906		7.514	-24.461		2	12.761
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening	31.814	5.567	29.088	63	7.583	47.988		764	122.867
Eindtotaal	195.910	42.630	199.478	429.468	0	49.891	9.467	11.072	937.016

10 Bijlage: Financieel overzicht baten 2021

BATEN	uitkering uit gemeente- fonds	overige rijks- bijdragen	belastingen en heffingen	goederen en diensten	overige overdrachten	overig	Onttrekking reserves	Totaal baten
0.1 Bestuur				-236	-186			-422
0.2 Burgerzaken		-556	-2.803	-224	-91		-525	-3.999
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden								0
0.4 Overhead				-1.760	-300		-20.820	-22.880
0.5 Treasury						-3.901		-3.901
0.61 OZB woningen			-36.299					-36.299
0.62 OZB niet-woningen			-40.893					-40.893
0.63 Parkeerbelasting			-15.223					-15.223
0.64 Belastingen overig			-2.108	-535	-10	-15		-2.668
0.7 Algemene en ov. uitkering gem.fonds	-489.067							-489.067
0.8 Overige baten en lasten				-35				-35
0.11 Resultaat rek. van baten en lasten								0
0 Bestuur en ondersteuning	-489.067	-556	-97.126	-2.790	-587	-3.916	-21.345	-615.387
1.1 Crisisbeheersing en brandweer				-399				-399
1.2 Openbare orde en veiligheid		-328	-444	-908				-1.680
1 Veiligheid		-328	-444	-1.307				-2.079
2.1 Verkeer en vervoer		-398	-554	-1.742			-298	-2.992
2.2 Parkeren			-119	-1.645			-1.278	-3.042
2.4 Economische havens en waterwegen			-80	-63				-123
2.5 Openbaar vervoer			-12	-200				-212
2 Verkeer, vervoer en waterstaat		-398	-745	-3.650			-1.576	-6.369
3.1 Economische ontwikkeling								0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur			-87	-5.713				-5.780
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		-44	-1.330		-754			-2.128
3.4 Economische promotie			-2.838	-773			-67	-3.678
3 Economie		-44	-4.235	-6.486	-754		-67	-11.586
4.2 Onderwijshuisvesting				-2.730	-83		-1.964	-4.757
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken		-2.989			-191			-3.180
4 Onderwijs		-2.989		-2.730	-254		-1.964	-7.937
5.1 Sportbeleid en activering				-58			-50	-108
5.2 Sportaccommodaties		-1.206		-9.406	-51		-20	-10.683
5.3 Cultuurpresentatie,-prod. en particip.				-3.766			-1	-3.767
5.4 Musea				-1.062			-682	-1.644
5.5 Cultureel erfgoed				-145			-1	-146
5.6 Media								0
5.7 Openb. groen en (openlucht)recreatie				-205				-205
5 Sport, cultuur en recreatie		-1.206		-14.642	-51		-654	-16.553
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie				-1.966	-500			-2.466
6.2 Wijkteams								0
6.3 Inkomensregelingen		-103.639			-2.794			-106.433
6.4 Begeleide participatie								0
6.5 Arbeidsparticipatie		-1.347					-151	-1.498
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)								0
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+		-537		-80	-1.523	-50		-2.190
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-				-478				-478
6.81 Geëscaleerde zorg 18+				-178	-1.327			-1.505
6.82 Geëscaleerde zorg 18-				0				0
6 Sociaal domein		-105.623		-2.702	-8.144	-50	-151	-114.570
7.1 Volksgezondheid								0
7.2 Riolering		-390	-19.901	-601			-1	-20.893
7.3 Afval			-27.551	-10				-27.561
7.4 Milieubeheer		-1.170		-2.342		-189	-1.758	-5.459
7.5 Begraafplaatsen en crematoria			-648					-648
7 Volksgezondheid en milieu		-1.560	-48.100	-2.953		-189	-1.759	-54.561
8.1 Ruimtelijke ordening		-70		-4.613	-205	610	-1.187	-5.525
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreine		-79		-92.848				-92.927
8.3 Wonen en bouwen			-7.190	-2.973	-50	-25	-184	-10.422
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening		-149	-7.190	-100.434	-315	585	-1.371	-108.874
Eindtotaal	-489.067	-112.753	-157.840	-137.694	-8.105	-3.570	-28.887	-937.916